

KONVENCIJA¹ DĖL NUSIKALTIMŲ, PADARYTŲ TARPTAUTINIŲ MASTU SAUGOMIEMS ASMENIMS, ĮSKAITANT DIPLOMATUS, PREVENCIJOS IR BAUDIMO UŽ JUOS

Valstybės, šios Konvencijos Šalys,
atsimindamos Jungtinių Tautų Chartijos tikslus ir principus palaikyti tarptautinę taiką ir skatinti valstybių tarpusavio draugiškus santykius bei bendradarbiavimą,
atsižvelgdamos į tai, kad nusikaltimai, padaryti diplomatams ir kitiems tarptautiniu mastu saugomiems asmenims, kurių saugumui kyla grėsmė, kelia didelį pavojų normaliems tarptautiniams santykiams, kurie yra būtini valstybių bendradarbiavimui,
manydamos, kad tokie nusikaltimai kelia didelį tarptautinės bendruomenės susirūpinimą,
įsitikinusios, kad būtina skubiai imtis tinkamų ir veiksmingų tokių nusikaltimų prevencijos ir baudimo už juos priemonių,
 s u s i t a r è:

1 straipsnis

Šioje Konvencijoje:

1. „Tarptautiniu mastu saugomas asmuo“:
 - a) valstybės vadovas, įskaitant bet kurį kolegialaus organo narį, atliekantį valstybės vadovo funkcijas pagal tos valstybės konstituciją, vyriausybės vadovas arba užsienio reikalų ministras, kai toks asmuo yra užsienio valstybėje, taip pat ir jį lydintys jo šeimos nariai;
 - b) valstybės atstovas ar pareigūnas arba tarpvyriausybinių pobūdžio tarptautinės organizacijos pareigūnas arba kitas atstovas, kuris nusikaltimo, padaryto jam, jo tarnybiniams patalpoms, jo privačiam būstui arba jo transporto priemonei, metu ir nusikaltimo vietoje pagal tarptautinę teisę turi teisę į specialią apsaugą nuo jo užpuolimo arba pasikėsینimo į laisvę ar orumą, taip pat ir kartu gyvenantys jo šeimos nariai;
2. „asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą“ – asmuo, prieš kurį pakanka įrodymų nustatyti, kad jis padarė arba dalyvavo padarant vieną ar keletą 2 straipsnyje nurodytų nusikaltimų.

2 straipsnis

1. Tyčiniai nusikaltimai:
 - a) nužudymas, žmonių pagrobimas arba kitoks tarptautiniu mastu saugomo asmens užpuolimas ar pasikėsینimas į jo laisvę;
 - b) smurtinis tarptautiniu mastu saugomo asmens tarnybinių patalpų, privataus būsto arba transporto priemonės užpuolimas, keliantis grėsmę jo asmeniui ar laisvei;
 - c) grasinimas įvykdyti tokį užpuolimą;
 - d) pasikėsینimas užpulti; ir
 - e) bendrininkavimas tokiame užpuolime;
 kiekvienoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, laikoma nusikaltimu pagal jos vidaus teisę.
2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, baudžia už nusikaltimus atitinkamomis bausmėmis, kurios nustatomos atsižvelgiant į nusikaltimo sunkumą.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys jokių būdu neatleidžia valstybių, šios Konvencijos Šalių, nuo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę imtis visų atitinkamų priemonių siekiant sukliudyti kitaip užpulti tarptautiniu mastu saugomą asmenį arba pasikėsinti į jo laisvę ar orumą.

3 straipsnis

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtinų priemonių savo jurisdikcijai 2 straipsnyje nurodytų nusikaltimų atžvilgiu nustatyti šiais atvejais:

a) kai nusikaltimas yra padaromas tos valstybės teritorijoje arba joje registruotame laive arba orlaivyje;

b) kai asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, yra tos valstybės pilietis;

c) kai nusikaltimas padaromas tarptautiniu mastu saugomam asmeniui, kaip apibrėžta 1 straipsnyje, kuriam suteiktas atitinkamas statusas dėl pareigų, kurias jis eina tos valstybės vardu.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat imasi būtinų priemonių savo jurisdikcijai tokių nusikaltimų atžvilgiu nustatyti tais atvejais, kai asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, yra jos teritorijoje ir ji neišduoda jo pagal 8 straipsnį jokiai šio straipsnio 1 dalyje minėtai valstybei.

3. Ši Konvencija neišskiria baudžiamosios jurisdikcijos, kuri yra vykdoma pagal vidaus teisę.

4 straipsnis

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, bendradarbiauja nusikaltimų, išvardytų 2 straipsnyje, prevencijos srityje, visų pirma:

a) imdamosi visų praktikoje naudojamų priemonių užkirsti kelią kiekvienos iš jų teritorijoje rengtis padaryti tokius nusikaltimus ir įvykdyti tuos nusikaltimus jų ar kitose teritorijose;

b) keisdamosi informacija ir koordinuodamos administracinius bei kitokius reikiamus veiksmus siekdamos užkirsti kelią padaryti tokius nusikaltimus.

5 straipsnis

1. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurioje buvo padaryti 2 straipsnyje nurodyti nusikaltimai, jeigu ji turi pagrindą manyti, kad asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, iš jos teritorijos pabėgo, tiesiogiai arba per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių praneša visoms kitoms suinteresuotoms valstybėms visus su padarytu nusikaltimu susijusius faktus ir visą turimą informaciją apie asmens, įtariamo padarius nusikaltimą, tapatybę.

2. Kai padarytas 2 straipsnyje nurodytas nusikaltimas tarptautiniu mastu saugomam asmeniui, valstybė, šios Konvencijos Šalis, turinti informacijos apie nusikaltimo auką ir nusikaltimo aplinkybes, stengiasi pagal jos vidaus teisės nustatytus reikalavimus išsamiai ir nedelsdama pateikti ją valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kurios vardu jis ėjo savo pareigas.

6 straipsnis

1. Įsitikinusi, kad aplinkybės duoda pagrindą, valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurios teritorijoje yra asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, pagal savo vidaus teisę imasi atitinkamų priemonių tokio asmens baudžiamajam persekiojimui arba ekstradicijai užtikrinti. Apie tokias priemones nedelsiant tiesiogiai arba per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių pranešama:

a) valstybei, kurioje buvo padarytas nusikaltimas;

b) valstybei arba valstybėms, kurių pilietis yra asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, arba, jei toks asmuo neturi pilietybės, valstybei, kurios teritorijoje jis nuolat gyvena;

c) valstybei arba valstybėms, kurių pilietis yra atitinkamas tarptautiniu mastu saugomas asmuo arba kurios vardu jis ėjo savo pareigas;

d) visoms kitoms suinteresuotoms valstybėms; ir

e) tarptautinei organizacijai, kurios pareigūnas arba atstovas yra tarptautiniu mastu saugomas asmuo.

2. Asmuo, kurio atžvilgiu imamasi šio straipsnio 1 dalyje minėtų priemonių, turi teisę:

- a) nedelsdamas pranešti apie tai valstybės, kurios pilietis jis yra arba kurioje gali būti ginamos jo teisės, arba, jei toks asmuo neturi pilietybės, valstybės, kurios jis prašo ir kuri sutinka ginti jo teises, artimiausiam atitinkamam atstovui; ir
- b) būti tos valstybės atstovo aplankytas.

7 straipsnis

Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurios teritorijoje yra asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, jei ji jo neišduoda, nedarydama jokių išimčių ir neatidėliodama perduoda bylą savo kompetentingoms institucijoms baudžiamajam persekiojimui vykdyti pagal tos valstybės įstatymus.

8 straipsnis

1. Jeigu nusikaltimai, išvardyti 2 straipsnyje, neįtraukti į tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, sudarytas ekstradicijos sutartis kaip nusikaltimai, už kuriuos išduodama, jie laikomi į jas įtrauktais. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, įsipareigoja įtraukti šiuos nusikaltimus kaip nusikaltimus, už kuriuos išduodama, į visas ekstradicijos sutartis, kurios bus tarp jų sudarytos ateityje.

2. Jeigu valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri laiko, kad ekstradicija galima tik sudarius sutartį, gauna kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, su kuria ji nėra sudariusi ekstradicijos sutarties, prašymą dėl ekstradicijos, ji, jei nusprendžia išduoti, gali laikyti šią Konvenciją teisiniu pagrindu ekstradicijai už tuos nusikaltimus. Ekstradicijai taikomi procesiniai reikalavimai ir kitos sąlygos pagal prašymą gavusios valstybės teisę.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, kurios nelaiko, kad ekstradicija galima tik sudarius sutartį, tarpusavyje tokius nusikaltimus laiko nusikaltimais, už kuriuos išduodama pagal prašymą gavusios valstybės teisės procesinius reikalavimus ir kitas sąlygas.

4. Ekstradicijai tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, vykdyti laikoma, kad kiekvienas nusikaltimas buvo įvykdytas ne tik toje vietoje, kurioje jis buvo padarytas, bet ir valstybių, kurios turėjo nustatyti savo jurisdikciją 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, teritorijose.

9 straipsnis

Kiekvienam asmeniui, kuriam buvo iškelta byla už 2 straipsnyje išvardytus nusikaltimus, yra garantuojamas teisingas elgesys visose proceso stadijose.

10 straipsnis

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, teikia viena kitai kuo didesnę pagalbą nagrinėjant baudžiamąsias bylas, iškeltas už 2 straipsnyje išvardytus nusikaltimus, įskaitant visų jų turimų įrodymų, reikalingų bylos nagrinėjimui, pateikimą.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos neturi įtakos bet kurioje kitoje tarptautinėje sutartyje nustatytiems tarpusavio teisinės pagalbos įsipareigojimams.

11 straipsnis

Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurioje buvo vykdomas asmens, įtariamo padarius nusikaltimą, baudžiamasis persekiojimas, apie bylos baigtį praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kuris apie tai praneša kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims.

12 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatos neturi įtakos tarptautinių sutarčių dėl prieglobsčio, kurios galioja šios Konvencijos priėmimo dieną, taikymui valstybėms, kurios yra šių tarptautinių sutarčių šalys; tačiau valstybė, šios Konvencijos Šalis, negali tų sutarčių taikyti kitai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kuri nėra tų tarptautinių sutarčių šalis.

13 straipsnis

1. Ginčas tarp dviejų ar daugiau valstybių, šios Konvencijos Šalių, dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo, jei jis neišsprendžiamas derybomis, vienos iš jų prašymu yra pateikiamas arbitražui. Jeigu per šešis mėnesius nuo dienos, kai pateikiamas prašymas ginčą spręsti arbitražo tvarka, Šalys nesusitaria dėl arbitražo sudarymo, viena iš jų gali prašyti, kad ginčą spręstų Tarptautinis Teisingumo Teismas pagal Teismo Statutą.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pasirašydama arba ratifikuodama šią Konvenciją ar prisijungdama prie jos, gali pareikšti, kad ji nelaiko savęs įsipareigojusia laikytis šio straipsnio 1 dalies nuostatų. Kitos valstybės, šios Konvencijos Šalys, neprivalo laikytis šio straipsnio 1 dalies nuostatų bet kurios valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuri padarė tokią išlygą, atžvilgiu.

3. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri yra padariusi išlygą pagal šio straipsnio 2 dalį, bet kuriuo metu gali ją atšaukti apie tai pranešdama Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

14 straipsnis

Šią Konvenciją iki 1974 m. gruodžio 31 d. visos valstybės gali pasirašyti Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke.

15 straipsnis

Ši Konvencija yra ratifikuotina. Jos ratifikavimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

16 straipsnis

Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri valstybė. Prisijungimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

17 straipsnis

1. Ši Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną po to, kai dvidešimt antras ratifikavimo arba prisijungimo dokumentas deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

2. Kiekvienai valstybei, ratifikavusiai arba prisijungusiai prie šios Konvencijos po dvidešimt antro ratifikavimo arba prisijungimo dokumento deponavimo, Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną po to, kai ta valstybė deponuoja savo ratifikavimo arba prisijungimo dokumentus.

18 straipsnis

1. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali denonsuoti šią Konvenciją raštišku pranešimu Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

2. Denonsavimas įsigalioja praėjus šešiesiems mėnesiams nuo tos dienos, kai Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

19 straipsnis

1. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius, be kita ko, visoms valstybėms praneša apie:
- šios Konvencijos pasirašymą, deponuotus ratifikavimo arba prisijungimo dokumentus 14, 15 ir 16 straipsniuose nustatyta tvarka, ir pranešimus, padarytus pagal 18 straipsnį;
 - šios Konvencijos įsigaliojimo datą 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

20 straipsnis

Šios Konvencijos, kurios tekstai anglų, kinų, ispanų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, originalas deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kuris patvirtintas jo kopijas nusiunčia visoms valstybėms.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai savo vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją, kuri pateikta pasirašyti 1973 m. gruodžio 14 d. Niujorke.

¹ Įsigaliojo 1977 m. vasario 20 d. toliau išvardytoms valstybėms, t. y. trisdešimtąją dieną nuo tos dienos, kai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui buvo deponuotas dvidešimt antras ratifikavimo arba prisijungimo dokumentas 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka:

<i>Valstybė</i>	<i>Ratifikavimo arba prisijungimo dokumentų deponavimo data (a)</i>
Bulgarija*	1974 m. liepos 18 d.
Baltarusijos Tarybų Socialistinė Respublika*	1976 m. vasario 5 d.
Kanada	1976 m. rugpjūčio 4 d.
Čilė	1977 m. sausio 21 d. <i>a</i>
Kipras	1975 m. gruodžio 24 d. <i>a</i>
Čekoslovakija*	1975 m. birželio 30 d.
Danija	1975 m. liepos 1 d.
(Pareiškiant, kad, kol nebus priimtas papildomas sprendimas, Konvencija netaikoma Farerų saloms ir Grenlandijai.)	
Ekvadoras	1975 m. kovo 12 d.
Vokietijos Demokratinė Respublika*	1976 m. lapkričio 30 d.
Gana*	1975 m. balandžio 25 d. <i>a</i>
Vengrija*	1975 m. kovo 26 d.
Liberija	1975 m. rugsėjo 30 d. <i>a</i>
Mongolija*	1975 m. rugpjūčio 8 d.
Nikaragva	1975 m. kovo 10 d.
Pakistanas*	1976 m. kovo 29 d. <i>a</i>
Paragvajus	1975 m. lapkričio 24 d.
Filipinai	1976 m. lapkričio 26 d. <i>a</i>
Švedija	1975 m. liepos 1 d.
Tunisas	1977 m. sausio 21 d.
Ukrainos Tarybų Socialistinė Respublika*	1976 m. sausio 20 d.
Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga*	1976 m. sausio 15 d.
Jungtinės Amerikos Valstijos	1976 m. spalio 26 d.
Jugoslavija	1976 m. gruodžio 29 d.
Vėliau Konvencija įsigaliojo toliau nurodytai valstybei trisdešimtąją dieną nuo dienos, kai jos ratifikavimo dokumentas buvo deponuotas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka:	
<i>Valstybė</i>	<i>Ratifikavimo dokumento deponavimo data</i>
Vokietijos Federacinė Respublika	1977 m. sausio 25 d.
(Įsigaliojo 1977 m. vasario 24 d. pareiškiant, kad taikoma (Vakarų) Berlynui.)	